

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobců: **a) S. K., b) K. K., c) nezletilá A. K.**, všichni zastoupeni Mgr. Alenou Kuhnovou, advokátkou, se sídlem Ulrichovo nám.737/3, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 10. 2021, čj. OAM-568/ZA-ZA10-ZA20-2021 a čj. OAM-567/ZA-ZA10-ZA20-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 1. 2022, čj. 51 Az 12/2021-34,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný v záhlaví označenými rozhodnutími zamítl žádosti žalobců (dále „stěžovatelů“) o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Konstatoval, že ČR považuje Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie, za bezpečnou zemi původu. Zároveň neshledal, že by v případě stěžovatelů nebylo možno Gruzii za takovou zemi považovat. Stěžovatelé neměli žádné potíže s gruzínskými státními orgány. Důvodem jejich odchodu z vlasti byly problémy se soukromým věřitelem, kterému dluží peníze otec stěžovatele a). Tento věřitel měl fyzicky napadnout stěžovatele a) a vyhrožovat jeho rodině. O pomoc gruzínských státních orgánů stěžovatelé nepožádali.

[2] Krajský soud v Hradci Králové v záhlaví uvedeným rozsudkem následně zamítl žaloby, které stěžovatelé podali proti rozhodnutím žalovaného.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podali stěžovatelé kasační stížnost a spolu s ní požádali o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a o ustanovení zástupce pro řízení o ní.

[4] Stěžovatelé v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedli, že jsou pro tento postup splněny předpoklady, neboť v důsledku rozhodnutí žalovaného pozbývají oprávnění pobývat legálně v ČR. Bezprostředním důsledkem těchto rozhodnutí je zahájení řízení o správním vyhoštění, a tedy bezprostřední hrozba nuceného opuštění ČR. Hrozba vážné újmy je umocněna tím, že stěžovatelé žádali o udělení mezinárodní

ochrany a při návratu do země původu jim hrozí pronásledování, popř. vážná újma. V souladu se zásadou „*v případě pochybností ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu*“ je nutné vycházet z předpokladu, že azylově relevantní nebezpečí stěžovatelům skutečně hrozí. Zdravotní stav stěžovatele a) se od podání žaloby zhoršuje. Trpí anémií, hemeroidy a střevními problémy. V prosinci 2021 byl z toho důvodu i hospitalizován (k těmto skutečnostem stěžovatelé přiložili lékařské zprávy). Přiznání odkladného účinku se jeví jako jediný způsob, jakým lze zajistit pobyt na území ČR minimálně za účelem účasti na soudním řízení a také dodržení zásady *non-refoulement*.

[5] Žalovaný s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí. Uvedl, že stěžovatelé pocházejí z Gruzie, kterou ČR řadí na seznam bezpečných zemí původu (s územními výjimkami, které se stěžovatelům netýkají). Stěžovatelé měli mít v Gruzii problémy se soukromým věřitelem. Nepodnikli tam žádné kroky k vyřešení své situace a místo toho se rozhodli ze země vycestovat a žádat o mezinárodní ochranu. Neprokázali, že v jejich individuálním případě nelze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. Podle informací nashromážděných žalovaným je zřejmé, že mají stěžovatelé v Gruzii objektivní možnost obrátit se s žádostí o pomoc na tamější orgány, nevládní organizace či ombudsmana. Stěžovatelé neprokázali, že by jim gruzínské státní orgány nebyly schopny či ochotny poskytnout adekvátní pomoc. V Gruzii jim nehrozí žádné azylově relevantní nebezpečí.

[6] Nejvyšší správní soud připomíná, že podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. upravující odkladný účinek žaloby se užívá přiměřeně.

[7] Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu NSS z 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Odkladný účinek kasační stížnosti představuje výjimečný institut, kterým se mění účinky pravomocného rozhodnutí, a měl by být využíván pouze v situacích, kde výkon rozhodnutí nebo jeho jiné následky mohou působit značné obtíže. Návrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizován a osvědčen, protože je to stěžovatel, kdo je povinen tvrdit a osvědčit první z předpokladů pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro něj znamenaly újmu, přičemž hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (srov. usnesení NSS z 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20, bod 10).

[8] Ačkoli stěžovatelé avizovali, že návrh bude ještě doplněn následně ustanoveným zástupcem, nestalo se tak. I bez toho však z návrhu vyplývá, z jakých skutkových a právních důvodů mají stěžovatelé za to, že jsou v jejich případě naplněny předpoklady pro přiznání odkladného účinku.

[9] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelé žádným ze svých tvrzení neosvědčili, že jim hrozí újma takové závažnosti, která by odůvodňovala přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

pokračování

[10] Pokud jde zaprvé o obecné tvrzení ohledně hrozby pronásledování v Gruzii, stěžovatelé neuvedli ani náznakem nic, co by mohlo svědčit pro to, že by v jejich případě mohla být vyvrácena domněnka, že Gruzie je bezpečnou zemí původu. Takové skutečnosti ani z ničeho nevyplývaly. Není úkolem ani oprávněním soudu za stěžovatele dohledávat či domýšlet konkrétní okolnosti a důvody, které by mohly svědčit pro vyvrácení této domněnky, resp. které by mohly svědčit jejich návrhu na přiznání odkladného účinku (srov. např. usnesení NSS z 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32, a z 24. 9. 2015, čj. 2 As 218/2015-50, bod 5).

[11] Co se týče zadruhé zdravotních problémů stěžovatele a), ty podle doložených lékařských zpráv na první pohled nemohou odůvodnit závěr, že mu po návratu do Gruzie hrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Zdravotní potíže stěžovatele a) totiž nedosahují intenzity vážného onemocnění, u něhož lze ve velmi výjimečných případech dospět k závěru o hrozící vážné újmě a odůvodnit tak udělení doplňkové ochrany s ohledem na nedostatečnou úroveň zdravotní péče v zemi původu (srov. judikaturu citovanou v rozsudku NSS z 1. 4. 2021, čj. 2 Azs 383/2020-24, body 18–20). Lze dodat, že argumentace v návrhu na přiznání odkladného účinku ani nebyla vedena v tom směru, že by léčba zdravotních problémů stěžovatele a) nebyla v Gruzii možná.

[12] Pokud zatřetí stěžovatelé návrh na přiznání odkladného účinku opírají o to, že jejich pobyt v ČR je nezbytný pro účast na soudním řízení, Nejvyšší správní soud připomíná usnesení rozšířeného senátu NSS z 16. 6. 2020 čj. 8 Azs 339/2019-38, bod 61, podle něhož „[o]becně vyjádřený zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.“ Vzhledem k tomu, že stěžovatelé v této souvislosti nepoukázali na případné specifické okolnosti jejich případu, je nutno na danou věc plně uplatnit shora uvedený názor rozšířeného senátu. Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že krajský soud přiznal odkladný účinek žalobám stěžovatelů pouze s poukazem na jejich osobní účast při projednání věci před soudem. Jak ovšem vyplývá z usnesení čj. 8 Azs 339/2019-38, tento závěr krajského soudu není bez dalšího aplikovatelný i na řízení o kasační stížnosti, v němž má stěžovatel povinnost být zastoupen advokátem (srov. usnesení NSS z 23. 12. 2020, čj. 3 Azs 344/2020-35, bod 8).

[13] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že stěžovatelé neuvedli žádné skutečnosti, z nichž by soud mohl dovodit existenci hrozby újmy dosahující takové intenzity, aby odůvodňovala přiznání odkladného účinku. Vzhledem k tomu, že stěžovatelé dostatečně neosvědčili naplnění již první z podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, není třeba zkoumat naplnění ostatních zákonných předpokladů pro přiznání odkladného účinku podle § 73 odst. 2 s. ř. s.

[14] Soud závěrem uvádí, že tímto usnesením nepředjímá, jaké bude rozhodnutí ve věci samé. Stěžovatelé dále mohou o přiznání odkladného účinku požádat znovu, změní-li se skutkové okolnosti, za nichž kasační soud jejich předchozímu návrhu nevyhověl.

[15] Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených vyhodnotil, že nebyly naplněny požadavky § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s., a proto kasační stížnosti stěžovatelů nepřiznal odkladný účinek.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně 21. dubna 2022

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu